

د افغانستان دموکراتیک جمهوریت

د عدلیې وزارت

رسمی جریده

ACKU

۲- مقررہ کدر علمی پوهنتونهای وزارت تحصیلات عالی و مسلکی جمهوری دموکراتیک
افغانستان.

ACKU

به وزارت محترم عدليه !

شورای وزیران تحت فیصله شماره ((۲۶۰۷)) در جلسه تاریخی ۱۳۵۹/۸/۲۴ با ملاحظه ورقه عرض شماره (۱۸۴۲) مورخ ۱۳۵۹/۷/۱۵ وزارت عدلیه مراتب آتی را تصویب نمود:

((مقرره اعضای کدر علمی پوهنتونهای وزارت تحصیلات عالی و مسلکی بداخل سی و یک ماده منظور است. در جریده رسمی نشر گردد.))

مراتب تصویب شورای وزیران که به منظوری محترم رئیس شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان رسیده بشما خبر داده شد تا مقرره مذکور در جریده رسمی نشر گردد.

بالحترام

عبدالمجید سرپند

وزیر اطلاعات و کلتور و منشی شورای وزیران

مقرره اعضای کدر علمی پوهنتون های وزارت تحصیلات عالی و مسلکی جمهوری دموکراتیک
افغانستان

فصل اول

احکام عمومی

ماده اول:

این مقرره جهت تنظیم امور مربوط به اعضای کدر علمی پوهنتون های وزارت تحصیلات عالی و مسلکی وضع گردیده است.

ماده دوم:

عضو کدر علمی پوهنتون شخصی است که در یکی از دپارتمنت های پوهنخی ها یا موسسات پوهنتون حایز درجه علمی بوده به امور تدریس و یا تحقیق علمی اشتغال داشته باشد.

ماده سوم:

اعضای کدر علمی پوهنتون به سه ردیف و شش رتبه علمی قرار ذیل تقسیم میگردند:

ردیف الف: پوهاند (پروفیسور)

ردیف ب: پوهنوال و پوهندوی (اسوشیت پروفیسر)

ردیف ج: پوهنمل، پوهنیار و پوهیالی (اسیستانت)

ماده چهارم:

اعضای کدر علمی پوهنتون علاوه بر وظیفه تدریس مکلف به انجام امور آتی نیز میباشند:

۱- رهنمایی و ارزیابی کار علمی محصلان.

۲- پیشبرد امور اداری علمی و رهنمایی اعضای علمی پوهنخی ها و موسسات علمی مربوط.

۳- تدقیق و ابراز نظر در مورد تحقیقات و آثار علمی اعضای کدر علمی.

۴- اشتراک در کمیته ها و سهم گیری در امور اکادمیک پوهنخی و پوهنتون.

۵- تحقیق علمی در موضوعاتی که از طرف پوهنخی یا پوهنتون تعیین میشود.

۶- همکاری علمی با نشریه های پوهنتون.

۷- تالیف و ترجمه آثار علمی.

۸- کار تربیوی محصلان.

ماده پنجم:

عضو کدر علمی پوهنتون بنابر ماهیت وظایف اکادمیک علاوه بر معاش ماموریت مستحق معاش ماهوار کدر علمی به ترتیب ذیل نیز میباشد:

۱- پوهیالی ۱۰۰۰

۲- پوهنیار ۱۵۰۰

۳- پوهنمل ۲۰۰۰

۴- پوهندوی ۳۰۰۰

۵- پوهنوال ۴۰۰۰

۶- پوهاند ۵۰۰۰

ماده ششم:

نامزد پوهنیار و پوهنمل در دوره نامزدی مستحق معاش کدر علمی درجه قبلی میباشد.

نامزد پوهیالی نمیتواند از معاش کدر علمی استفاده نماید.

ماده هفتم:

معاش کدر علمی در ایام رخصتی و موقعیت خدمت مانند معاش رتبوی قابل پرداخت میباشد مشمولین کدر علمی نمیتوانند در داخل وقت رسمی از حق الزحمه استفاده کنند.

ماده هشتم:

هر گاه عضو کدر علمی در پست های اداری وزارت تحصیلات عالی و مسلکی مقرر شود. در صورتی از حقوق کدر علمی استفاده می تواند که حد اقل شش ساعت در هفته وظیفه تدریس یا تحقیق علمی را انجام دهد. وزیر و معین علمی وزارت تحصیلات عالی و مسلکی که قبلاً اعضای کدر علمی پوهنتون بوده باشند و رئیس پوهنتون از این حکم مستثنی میباشد.

ماده نهم:

هرگاه عضو کدر علمی نظر به صوابدید مقامات ذیصلاح با حفظ حقوق کدر علمی خارج از وزارت تحصیلات عالی و مسلکی موظف گردد، مستحق معاش کدر علمی نبوده و در صورتیکه حد اقل چهار ساعت در هفته وظیفه تدریس

را انجام دهد با رعایت شرایط ترفیع مندرج ماده ((شانزده)) این مقرر مدت توظيف وی در خارج از وزارت تحصیلات عالی و مسلکی صرف در قدم ترفیع علمی او محسوب میگردد.

ماده دهم:

عضو کدر علمی که در خارج مصروف تحصیل میباشد، مطابق به احکام مندرج مقررات بورسها و تحصیل در خارج با وی رفتار میشود.

ماده یازدهم:

شخصیکه خارج از پوهنتون شامل وظیفه بوده و دارای اهلیت تدریس باشد در صورتیکه ضرورت ایجاب نماید بعد از منظوری مجلس استادان و موافقه رئیس پوهنتون میتواند در مقابل حق الزحمه تدریس نماید.

ماده دوازدهم:

اعضای کدر علمی پوهنتون علاوه بر احکام قانون مامورین دولت تابع احکام این مقرر نیز میباشد.

فصل دوم

شرایط شمول، تقرر و ترفیع

ماده سیزدهم:

شمول در کدر علمی پوهنتون مستلزم شرایط ذیل است:

الف: بحیث نامزد پوهیالی:

۱- دارای تحصیلات لیسانس باشد.

۲- سن او از بیست و هشت سال متجاوز نباشد.

ب: بحیث نامزد پوهنیار:

۱- دارای دیپلوم ماستری یا معادل آن باشد.

۲- سن او از سی و پنج سال متجاوز نباشد.

ج: بحیث نامزد پوهنمل:

شخصی بحیث نامزد پوهنمل پذیرفته شده می تواند که دارای دیپلوم دکتورا ((پی، اچ، دی)) یا معادل آن باشد.

سایر شرایط شمول در کدر علمی پوهنتون توسط لایحه جداگانه تنظیم میگردد.

ماده چهاردهم:

تقرر عضو کدر علمی پوهنتون بعد از موافقه مجلس استادان پوهنځی، تصویب مجلس روسا پوهنتون و منظوری مقامات آتی صورت می گیرد:

۱- اعضای ردیف الف به پیشنهاد وزیر تحصیلات عالی و مسلکی و منظوری مقام صدارت عظمی.

۲- اعضای ردیف های ب و ج به پیشنهاد رئیس پوهنتون و منظوری وزیر تحصیلات عالی و مسلکی.

۳- نامزد پوهنیار و پوهنمل به پیشنهاد رئیس پوهنتون و منظوری وزیر تحصیلات عالی و مسلکی.

۴- نامزد پوهیالی به پیشنهاد ریاست پوهنځی و منظوری رئیس پوهنتون.

ماده پانزده هم:

اشخاصیکه دوره نامزدی یک رتبه علمی را طبق پروگرام دیپارتمنت موفقانه سپری نموده باشند بعد از سفارش دیپارتمنت مربوط، موافقه مجلس استادان پوهنځی تصویب مجلس روسای پوهنتون و منظوری مقامات ذیصلاح به اصل رتبه علمی مقرر میشوند.

ماده شانزدهم:

ترفیغ اعضای کدر علمی پوهنتون بر علاوه سپری نمودن مدت سه سال در هر رتبه و موجودیت بست خالی مستلزم تکمیل شرایط ذیل نیز میباشد:

الف: ترفیغ پوهیالی به رتبه پوهنیار:

۱- ارائه راپور سالانه فعالیت علمی توسط استاد رهنما و تایید آن از طرف مجلس استادان دیپارتمنت.

۲- تحریر یا ترجمه یک موضوع علمی و تایید آن از طرف استاد رهنما.

ب: ترفیغ پوهنیار به رتبه پوهنمل:

۱- ارائه راپور سالانه فعالیت علمی توسط استاد رهنما و تایید آن از طرف مجلس استادان دیپارتمنت.

۲- تحریر یا ترجمه یک اثر علمی که ارزش علمی یا صحت ترجمه آن توسط استاد رهنما تایید شود.

ج: ترفیغ پوهنمل به رتبه پوهندوی:

۱- ارائه راپور سالانه فعالیت علمی توسط استاد رهنما و تایید آن از طرف مجلس استادان دیپارتمنت.

۲- تحریر یک رساله علمی تحقیقی و تایید آن از طرف سه نفر استادیکه از طرف مجلس استادان پوهنځی تعیین شده باشند.

ترجمه یک کتاب درسی مورد ضرورت دیپارتمنت که صحت ترجمه آن توسط استادی که از طرف مجلس استادان پوهنځی تعیین شده باشد تایید گردیده باشد عوض تحریر یک رساله علمی تحقیقی قبول شده می تواند.

۳- داشتن حد اقل چهار اثر علمی و تحقیقی و طبع آن در نشرات معتبر داخلی یا خارجی.

۴- تایید موفقیت در تدریس از طرف مجلس استادان دیپارتمنت.

۵- ایراد یک کنفرانس علمی در محضر استادان و محصلان در موضوعاتی که از طرف مجلس استادان دیپارتمنت قبلاً تعیین شده باشد و تایید آن از طرف یک هیئت با صلاحیت استادان.

د: ترفیع پوهندوی به رتبه پوهنوال:

۱- ارائه راپور فعالیت علمی توسط استاد رهنا و تایید آن از طرف مجلس استادان دیپارتمنت.

۲- تایید موفقیت در تدریس و تحقیق علمی در رشته اختصاصی از طرف استاد رهنا.

۳- تحریر یک اثر بکر علمی که از طرف سه نفر پوهنوال یا پوهاند تایید و کاندید در محضر استادان از آن دفاع نماید.

تحریر یا ترجمه کتاب علمی مورد ضرورت دیپارتمنت عوض اثر بکر علمی قبول شده میتواند.

۴- بشمول اثر مندرج فقره سوم این ماده طبع حد اقل ده اثر علمی در طول سالهای خدمت که از آن جمله چهار اثر آن جنبه تحقیقی داشته باشد.

۵- ایراد حد اقل دو کنفرانس علمی در محضر استادان در موضوعاتی که از طرف مجلس دیپارتمنت قبلاً تعیین شده باشد. و تایید آن از طرف هیئت متشکل از سه نفر استاد.

ه: ترفیع پوهنوال به رتبه پوهاند:

۱- ارائه راپور سالانه فعالیت علمی توسط استاد رهنا و تایید آن از طرف مجلس استادان دیپارتمنت.

۲- تحریر یک رساله بکر وزین علمی.

تالیف کتاب علمی درسی که ضرورت یک دیپارتمنت را مرفوع ساخته بتواند و برای طبع پذیرفته شده باشد عوض رساله بکر وزین علمی قبول شده میتواند.

۳- بشمول اثر مندرج فقره دوم این ماده طبع حد اقل پانزده اثر علمی در نشرات معتبر داخلی یا خارجی که از آنجمله پنج اثر آن جنبه تحقیقاتی داشته باشد.

۴- تقریظ سه نفر پوهاند یا پوهنوال در مورد اثر مندرج فقره دو این ماده.

ماده هفده هم:

هرگاه کاندید بحیث سند قابل ترفیع قبول نگردد مرجع رد کننده از طریق اداره مکلف است موضوع را در ظرف پانزده روز کتباً به اطلاع کاندید برساند، کاندید در ظرف یکماه از تاریخ ابلاغ میتواند با ذکر دلایل، صرف برای یک مرتبه مطالبه تجدید نظر نماید.

در صورتیکه اثر از نگاه نواقص شکلی قابل اصلاح دانسته شود، اثر صرف غرض اصلاح مجدد به کاندید مسترد میگردد. درینصورت کاندید مکلف است اثر را در خلال پانزده روز اصلاح نموده بمرجع مربوط تسلیم نماید.

ماده هجدهم:

۱- ترفیع به رتبه علمی پوهنیار، پوهنمل، پوهندوی و پوهنوال باساس پیشنهاد مجلس علمی استادان دیپارتمنت و پوهنخی، تصویب مجلس علمی پوهنتون و منظوری وزیر تحصیلات عالی و مسلکی صورت میگیرد.

۲- ترفیع به رتبه پوهاند باساس پیشنهاد مجلس علمی استادان دیپارتمنت و پوهنخی مربوط، تایید مجلس روسای پوهنتون، تصویب بورد علمی وزارت تحصیلات عالی و مسلکی و منظوری مقام صدارت صورت میگیرد.

ماده نوزدهم:

سالهای تتبع یا تدریس کاندید کرسی علمی حایز دیپلوم ماستری یا بالاتر از آن در قدم علمی عضو کاندید محسوب میگردد مشروط بر اینکه تتبع و تدریس به اجازه پوهنتون طبق پروگرام معین صورت گرفته و کاندید از پوهنتون و موسساتیکه در آن فعالیت علمی انجام داده اسناد معتبر رسمی علمی بدست داشته باشد.

ماده بیستم:

موضوع اثر علمی که برای ترفیع علمی از طرف کاندید تهیه میشود باید حد اقل یکسال قبل از موعد ترفیع از طرف مجلس استادان پوهنخی تایید شده باشد.

ماده بیست و یکم:

پوهاند در مدت خدمت خود وظایف آتی را انجام میدهد:

۱- گرفتن سهم فعال در تدریس و تحقیق علمی.

۲- رهنمایی اعضای دیپارتمنت در تدریس و تحقیق و همکاری با آنها بمنظور وصول به رتب علمی بالاتر.

۳- ایراد اقل دو کنفرانس علمی در هر سال.

۴- تحریر حد اقل سه اثر علمی در ظرف سه سال.

تالیف یا ترجمه یک کتاب علمی که از طرف مجلس استادان پوهنخی تاییده شده باشد به عوض سه اثر علمی قبول شده میتواند.

۵- اصلاح و ارزیابی آثار علمی.

۶- سایر وظایفی که از طرف پوهنتون یا اداره پوهنئی بوی سپرده میشود.

فصل چهارم

ارزیابی فعالیت علمی

ماده بیست و دوم:

فعالیت علمی اعضای کدر علمی پوهنتون از طرف اشخاص یا مراجع ذیل ارزیابی میگردد:

- ۱- فعالیت علمی پوهیالی توسط استادیکه دارای رتبه علمی پوهنمل یا بالاتر از آن باشد.
- ۲- فعالیت علمی پوهنیار و پوهنمل توسط استادانیکه رتبه علمی آنها پوهندوی یا بالاتر از آن باشد.
- ۳- فعالیت علمی پوهندوی و پوهنوال توسط استادانیکه رتبه علمی آنها پوهنوال و یا پوهاند باشد.
- ۴- فعالیت علمی پوهاند توسط بورد علمی وزارت تحصیلات عالی و مسلکی.

ماده بیست و سوم:

اعضای کدر علمی پوهنتون که داخل میعاد معینه به رتبه علمی بلندتر ترفیع نکرده باشند علت عدم ترفیع توسط مراجع ذیل ارزیابی و از طرف مقامات ذیصلاح در مورد تصمیم اتخاذ میگردد:

- ۱- پوهیالی، پوهنیار، و پوهنمل توسط شورای علمی پوهنتون.
- ۲- پوهندوی و پوهنوال توسط بورد علمی وزارت تحصیلات عالی و مسلکی.

ماده بیست و چهارم:

هرگاه ارزیابی اثر علمی استاد در پوهنتون میسر نباشد ریاست پوهنتون میتواند اثر کاندید را به موسسات عالی علمی یا کدرهای دیگر در داخل یا خارج کشور راجع سازد.

ماده بیست و پنجم:

استادانیکه بعد از اخذ درجه دوکتورا در پوهنتون های خارج به حیث پروفیسور یا معاون پروفیسور کار نمایند بعد از ارزیابی مدارک علمی شان با درنظرداشت احکام این مقررہ مدت تحقیق و تدریس در خارج بقدم ترفیع علمی شان محاسبه میگردد.

فصل پنجم

انفکاک

ماده بیست و ششم:

عضو کدر علمی پوهنتون در حالات ذیل رتبه علمی خود را از دست میدهد:

۱- در صورتیکه سند موفقانه تحصیلات عالی را از خارج کشور بدست آورده نتواند.

۲- در صورتیکه بجزای جنایت یا جنحه محکوم گردد.

۳- در صورتیکه بیش از سه سال متواتر وظیفه تدریس را در چوکات وزارت تحصیلات عالی و مسلکی ایفا نه نموده و حد اقل چهار ساعت در یک هفته به تدریس نپرداخته باشد.

۴- در صورتیکه بست کدر علمی ملغی گردد.

هرگاه بست کدر علمی مجدداً به وجود آید میتواند با حفظ حقوق شامل کدر علمی گردد.

ماده بیست و هفتم:

هرگاه عضو کدر علمی بااستثنای حالاتیکه از طرف دولت به وظیفه دیگری موظف گردیده از کدر علمی پوهنتون قطع علاقه نموده باشد شمولیت مجدد او در کدر علمی با حفظ رتبه سابقه صرف برای یکمرتبه جواز دارد.

ماده بیست و هشتم:

قبولی انفکاک اعضای کدر علمی از مراجعی صورت میگیرند که صلاحیت منظوری مقرری همان رتبه را دارد.

ماده بیست و نهم:

استعفا از کدر علمی بعد از موافقه رئیس پوهنتون و طی مراحل اصولی صورت میگیرد.

ماده سی ام:

از تاریخ نفاذ این مقرره الی ختم سه سال، آثار علمی که قابل استفاده و آماده طبع باشد عوض آثار طبع شده مندرج ماده شانزدهم این مقرره قبول شده میتواند.

ماده سی و یکم:

این مقرره بعد از نشر در جریده رسمی نافذ میگردد، با نفاذ این مقرره ترفیعات اعضای کدر علمی الی مدت یکسال تابع شرایط مندرج (لایحه هیئت علمی پوهنتون کابل) میباشد.